

Verslag SCCM auditordagen ISO 14001 editie 2018

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieuprestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Verslag SCCM auditordagen

ISO 14001 editie 2018

8, 11, 15, 16 en 18 januari 2018

Discussie over praktijksituaties

Inleiding

Op 8, 11, 15, 16 en 18 januari 2018 heeft SCCM vijf dagen georganiseerd voor ISO 14001-auditors die werken voor de bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen. Sinds 2000 organiseert SCCM jaarlijks de auditordagen voor ISO 14001. In 2009 is hiermee gestart voor OHSAS 18001.

Aan de auditordagen 2018 hebben in totaal 137 ISO 14001-auditors deelgenomen.

Doel van de auditordagen

Het doel van de auditordagen is om de kennis over een bepaald milieuonderwerp te verdiepen en om door bespreking van praktijksituaties ervaringen uit te wisselen en de werkwijze van de bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen bij de uitvoering van ISO 14001-audits te harmoniseren op basis van het certificatieschema van SCCM. Voor de auditordagen verzamelt SCCM praktijksituaties die worden omgezet in casusbeschrijvingen met vragen hoe te handelen. Een deel van de auditordagen bestaat uit het onderling discussiëren over de gewenste handelwijze en het uitwisselen van ervaringen. Tegelijkertijd wordt daarmee de bekendheid met de inhoud van het ISO 14001-certificatieschema vergroot. Ook komen er aandachtspunten naar voren voor de verbetering van onderdelen van het certificatieschema. Deze aandachtspunten worden ingebracht bij het Centraal College van Deskundigen (CCvD). Het CCvD kan besluiten tot aanpassing of aanvulling van het ISO 14001-certificatieschema, bijvoorbeeld wanneer tijdens de discussies grote verschillen van benadering naar voren komen.

Thema auditordagen 2018

Tijdens de auditordagen 2018 heeft naast de ISO 14001:2015 het thema 'energiebesparing in relatie tot wet- en regelgeving' centraal gestaan. In de ochtend heeft een toezichthouder werkzaam voor een Omgevingsdienst toegelicht welke verplichtingen er ten aanzien van energiebesparing volgen uit wet- en regelgeving. Tijdens de middag is aan de hand van cases de interpretatie van verschillende onderdelen uit de ISO 14001-norm besproken. In de middag is verder een toelichting gegeven op de ontwikkelingen en wijzigingen in milieuwet- en -regelgeving.

Evaluatie auditordagen ISO 14001 editie 2018

De deelnemers aan de auditordagen 2018 hebben deze dag als zeer positief ervaren. De aanwezige auditors hebben de kwaliteit van de auditordag met een hoog rapportcijfer gewaardeerd. Gemiddeld werden de dagen met een 7,5 beoordeeld.

Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen (SCCM)

SCCM werkt samen met het bedrijfsleven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden aan een eenduidig en gewaardeerd certificaat voor ISO 14001 (milieu), EMAS (milieu), ISO 50001 (energie) en OHSAS 18001/ISO 45001 (arbo). SCCM stelt daarvoor onder andere de 'spelregels' voor het certificeren op (zogenaamde certificatieschema's). Alle activiteiten van SCCM zijn gericht op het gebruik van managementsystemen om de prestaties van bedrijven en organisaties te verbeteren, risico's te beheersen en de relatie met klanten en overheden te versterken. Met een gecertificeerd managementsysteem leggen organisaties de basis voor duurzaam ondernemen. [Www.sccm.nl](http://www.sccm.nl) is het centrale informatiepunt. Naast overzichten van gecertificeerde organisaties en aangesloten certificatie-instellingen staan op de website hulpmiddelen en tips voor het invoeren van een managementsysteem.

Uitkomsten van bespreking praktijksituaties

In kleine groepen hebben de deelnemers over de cases en vragen gediscussieerd. Na de discussies zijn de uitkomsten in een plenaire sessie besproken. Dit verslag geeft per vraag de gewenste handelwijze weer. Het verslag is op 10 april 2018 door het CCvD geaccordeerd.

Op de website van SCCM zijn alle cases die in de loop der jaren tijdens de auditordagen ISO 14001 en OHSAS 18001/ISO 45001 zijn besproken toegankelijk gemaakt met de gewenste antwoorden. Per onderwerp en per jaar kunnen selecties uit de behandelde cases worden gemaakt.

De volgende onderwerpen zijn tijdens de auditordagen aan bod gekomen:

ONDERWERP	CASENUMMER
→ Energiebesparing	1
→ Procesbeheersing bij uitbesteding of inkoop	2
→ Communicatie met betrekking tot het verbruik van energie	3
→ Levenscyclusperspectief	4

De vragen van de cases zijn beantwoord aan de hand van een bedrijfsbeschrijving van het fictieve chemische bedrijf Chemirico, zie bijlage 1.

Case 1 Energiebesparing

1

TOELICHTING CASE 1

Tijdens de rondgang door het bedrijf loopt u langs het kantoor-/laboratoriumgebouw. U ziet dat de kozijnen in slechte staat zijn en het hele gebouw is voorzien van enkel glas. U maakt hier een opmerking over. De QHSE-manager vertelt u dat de besparing die een eventuele gebouwisolatie zou opleveren niet in verhouding staat tot de procesgeïntegreerde maatregelen die het bedrijf wil gaan treffen. De gebouwisolatiemaatregelen zijn dan ook niet opgenomen in het EEP. Tijdens de rondgang komt u door enkele loodsen, ook hier is sprake van achterstallig onderhoud. Het valt u op dat in alle loodsen de tl-verlichting (voor zover deze nog werkt) brandt. Een aantal tl-buizen zijn bijna gedoofd of flitsen aan en uit. U vraagt de QHSE-manager naar het onderhoudsplan voor de verlichting. Dit blijkt er niet te zijn. Opnieuw krijgt u het argument te horen dat het energieverbruik van de tl-verlichting niet in verhouding staat tot het procesgerelateerde energieverbruik. Het vervangen van verlichting en het opstellen van een beheersplan is daarom niet in het EEP opgenomen.

1

VRAGEN CASE 1

- 1A Hoe gaat u hiermee om tijdens de milieuaudit? Neemt u genoeg met het antwoord van de QHSE-manager? Waarom wel of niet en wat is hiervan het gevolg?
- 1B In het kader van welke normelementen zou aan de beheersing van het aspect energieverbruik van gebouwen (verwarming, verlichting koeling en ventilatie) aandacht moeten worden besteed?
- 1C Geef voor de bij 1B genoemde normelementen aan wat u verwacht aan te treffen.
- 1D Chemirico neemt deel aan het MJA3-convenant. Wat is hiervan het gevolg ten aanzien van:
- de voorschriften met betrekking tot energiebesparing uit het Activiteitenbesluit;
 - de EED;
 - energielabel C-verplichting kantoren?

- 1A Het antwoord van de QHSE-manager moet wel onderbouwd worden waarbij aantoonbaar moet zijn dat de besparing van de tl-verlichting niet in verhouding staat met de besparingen door procesgerelateerde maatregelen.

De auditor zou naar het milieuaspectenregister moeten kijken, om te beoordelen hoe het energiegebruik in de kantoren (bijv. van de verlichting door tl-buizen) daarin is opgenomen en is gewogen. Indien dit wel als een belangrijk milieuaspect wordt beschouwd, mag van het bedrijf een verbetermaatregel worden verwacht. Het is onduidelijk of de reden van het niet aanpakken van de tl-verlichting duidelijk gecommuniceerd is en het personeel begrijpt dat het energieverbruik hiervan niet in verhouding staat met het procesgerelateerde energieverbruik.

- 1B
- 4.1 Inzicht in de organisatie en haar context
 - 4.2 Behoeften en verwachtingen van belanghebbenden
 - 5.2 Milieubeleid
 - 6.1.2 Milieuaspecten
 - 6.1.3 Complianceverplichtingen
 - 7.3 Bewustzijn
 - 10.3 Continue verbetering
- 1C
- 4.1 Inzicht in de context: komt uit de contextanalyse naar voren dat energie een van de belangrijke issues is?
 - 4.2 Behoeften en verwachtingen belanghebbenden: wat verwacht bijvoorbeeld het personeel?
 - 5.2 Milieubeleid: wat is het beleid van de organisatie. Is energie een van de aandachtspunten?
 - 6.1.2 Milieuaspecten: zijn de procesgerelateerde energieaspecten als belangrijk geclassificeerd?
 - 6.1.3 Complianceverplichtingen: wat zijn de wettelijke eisen voor energie en energiebesparing?
 - 7.3 Bewustzijn: zijn de medewerkers op de hoogte van het belang van energiebesparing en van de maatregelen uit het EEP?
 - 10.3 Continue verbetering: worden de maatregelen uit het EEP uitgevoerd volgens planning zodat continue verbetering wordt gerealiseerd?
- 1D Als Chemirico deelneemt aan het MJA3-convenant en het EEP (Energy Efficiency Plan) is goedgekeurd, is de organisatie vrijgesteld van het voldoen aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit. Als het bedrijf aan het MJA voldoet, geldt er ook vrijstelling voor het EED. Het energielabel C gaat naar verwachting gelden vanaf 2023. Verwacht wordt dat dit voor dit bedrijf niet van toepassing is, omdat dit energielabel alleen voor kantoren groter dan 100 m² is waarbij het kantoor meer dan 50% van het pand beslaat. Bij een gecombineerd gebouw met productie, is het kantoordeel in veel gevallen minder dan 50% van het totale gebouw. Wel kan Chemirico worden aangesproken op het zorgplichtbeginsel (hoofdstuk 2 van het Activiteitenbesluit). Op basis van het zorgplichtbeginsel mag worden verwacht dat eenvoudig te nemen maatregelen met een hoog rendement worden doorgevoerd.

Case 2 Procesbeheersing bij uitbesteding of inkoop

2

TOELICHTING CASE 2

In ISO 14001:2015 paragraaf 8.1 wordt onderscheid gemaakt tussen uitbesteding en inkoop:

- Uitbestede processen moeten worden beheerst of beïnvloed;
- Voor in te kopen producten moeten passend bij de situatie milieueis(en) worden bepaald.

Voor een deel van de producten van Chemirico is van groot belang dat deze gekoeld blijven. Er is een vaste relatie met Koelhuis BV waar gereed product wordt opgeslagen en van waar distributie plaatsvindt.

In ISO 14001:2015 Annex A.8.1 staan de volgende criteria.

Een uitbesteed proces is een proces dat aan elk van de volgende punten voldoet:

- het valt binnen het toepassingsgebied van het milieumanagementsysteem;
- het is een integraal onderdeel van het functioneren van de organisatie;
- het is nodig om het beoogde resultaat van het milieumanagementsysteem te behalen;
- de verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de eisen blijft bij de organisatie berusten;
- de organisatie en de externe leverancier hebben een relatie waarbij belanghebbende de perceptie hebben dat het proces door de organisatie wordt gevoerd.

2

VRAGEN CASE 2

- 2A Beschouwt u het gebruik van de koelruimte bij Koelhuis BV als een uitbesteed proces of als inkoop? Wat is daarbij de motivatie?
- 2B Verwacht u dat Chemirico bij de identificatie van de milieuaspecten ook de milieuaspecten van de koelruimte bij Koelhuis BV heeft opgenomen? Zo ja, waarom en wat verwacht u dan te zien (welke milieuaspecten)? Zo nee, waarom niet?
- 2C Welke informatie vindt u dat Chemirico moet hebben ten aanzien van de milieuaspecten bij Koelhuis BV?
- 2D Vindt u dat Chemirico iets moet weten over de complianceverplichtingen van Koelhuis BV? Zo ja, waarom en wat wilt u weten?

- 2E Op basis van ISO 14001 par. 8.1 moet Chemirico ervoor zorgen dat uitbestede processen worden beheerst of beïnvloed. De soort en mate van beheersing moeten worden gedefinieerd. Stel dat de activiteiten bij Koelhuis BV als uitbesteed proces worden beschouwd en energie het belangrijke milieuaspect is. Wat moet Chemirico minimaal doen met betrekking tot het energieverbruik wil er sprake zijn van beheersing of beïnvloeding?
- 2F Zou, ingeval de inschakeling van Koelhuis BV als 'inkoop' zou worden beschouwd de wijze van beheersing anders zijn? Zo ja, wat is het verschil?

2

GEWENSTE BENADERING CASE 2

- 2A Koelen bij Koelhuis BV is een uitbesteed proces onder andere omdat het onderdeel is van de scope van het certificaat (produceren en leveren) en het is een activiteit die onderdeel uitmaakt van het primaire proces. Het proces voldoet aan de genoemde criteria voor uitbestede processen in normpunt 8.1. Het onderscheid tussen een 'ingekocht' en 'uitbesteed' proces is niet scherp. Ook een 'uitbesteed' proces wordt 'ingekocht'. Op basis van het 'levenscyclusperspectief' wordt ook bij inkoop waar mogelijk invloed uitgeoefend op de milieuaspecten die aan de orde zijn. In het geval van uitbesteding ligt er een zwaardere verantwoordelijkheid bij de organisatie die uitbesteedt en zal naast het resultaat ook de uitvoering aandacht moeten krijgen.
- 2B Verwacht wordt dat er wel iets over de milieuaspecten bij Koelhuis BV in het milieuaspectenregister wordt gezegd als indirect milieuaspect. De belangrijkste milieuaspecten betreffen energie en het gebruik van koelmiddelen.
- 2C Chemirico moet informatie krijgen van Koelhuis BV met betrekking tot onder andere energieverbruik, koelmiddelen, stand der techniek van installaties, onderhoud aan installaties, milieuaspecten van het vullen en leeghalen van de koelcellen.
- 2D Bekend moet zijn of er wordt voldaan aan de wet- en regelgeving. Je mag van Chemirico verwachten dat zij, omdat dit een uitbestede dienst is, heeft geborgd dat het voldoen aan de compliance-verplichtingen bij Koelhuis BV periodiek wordt beoordeeld. Deze beoordeling kan zij zelf doen, uitbesteden of door Koelhuis BV zelf laten doen. Als Koelhuis het zelf doet moet Chemirico inzicht krijgen in de resultaten. De keuze is afhankelijk van de belangrijkheid van de wet- en regelgeving en de frequentie van bezoeken en het inzicht in de resultaten van het bevoegd gezag.
- 2E Chemirico zou eisen moeten stellen aan de beheersing van bijvoorbeeld de temperatuur, koelmiddelgebruik, procesbeheersing, uitvoering van verbeterplannen en het voldoen aan de stand der techniek. Van Koelhuis BV mag verwacht worden dat zij, in het kader van procesbeheersing deze gegevens bijhouden. De eisen van Chemirico moeten met Koelhuis BV worden gecommuniceerd en hierover moeten afspraken worden gemaakt met betrekking tot naleving en controle en de rapportage naar Chemirico.
- 2F Bij uitbesteding heeft de uitbestedende partij meer invloed op het proces dan bij een ingekochte dienst. Bij inkoop wordt meer gelet op de output van het proces. De inkopende/uitbestedende partij geeft aan de leverancier aan welke eisen zij stelt en maakt afspraken hoe hierover te communiceren.

Case 3 Communicatie met betrekking tot het verbruik van energie

3

TOELICHTING CASE 3

Chemirico dient op basis van art. 7.4.1 processen vast te stellen, te implementeren en onderhouden voor de uitvoering van in- en externe communicatie. Onderdeel van het proces is dat duidelijk is met wie, waarover, wanneer en hoe wordt gecommuniceerd.

3

VRAGEN CASE 3

- 3A Wanneer het gaat om de interne communicatie, met wie, wanneer, waarover en hoe verwacht u dat er intern minimaal wordt gecommuniceerd in relatie tot het onderwerp energie?
- 3B Wat zijn bevindingen, in relatie tot het onderwerp 'energie' die aanleiding zijn een tekortkoming te schrijven ten aanzien van het proces van interne communicatie?
- 3C Wanneer het gaat om de externe communicatie, met wie, wanneer, waarover en hoe verwacht u dat er minimaal extern wordt gecommuniceerd in relatie tot het onderwerp energie?
- 3D Wat zijn bevindingen, in relatie tot het onderwerp 'energie', die aanleiding zijn een tekortkoming te schrijven ten aanzien van het proces van externe communicatie?

Chemirico communiceert over het energieverbruik en de CO₂-emissies. Rapportageverplichtingen zijn er op basis het MJA3-convenant. Daarnaast verschaft Chemirico informatie over CO₂-emissies en reductieplannen aan afnemers in de voedingsmiddelenindustrie.

- 3E Wat dient Chemirico minimaal geregeld te hebben om ervoor te zorgen dat de gecommuniceerde milieu-informatie over energieverbruik, CO₂-emissies en reductieplannen betrouwbaar is?
- 3F Doet u tijdens de eerste audit tegen de ISO 14001:2015 ook steekproeven om de betrouwbaarheid van de verschaft informatie te beoordelen? Zo ja, wat zou u dan bijvoorbeeld beoordelen?

- 3A Interne communicatie met:
- medewerkers: algemene informatie over energieverbruik en energiebesparingen en hun mogelijke rol;
 - operationele medewerkers: idem als de andere medewerkers, maar dan ook energiecijfers gerelateerd aan het productieproces en de mogelijkheden deze te beïnvloeden;
 - management: detailinformatie over energiecijfers, besparingen, status besparingsmaatregelen uit EEP.
- 3B Bijvoorbeeld als intern afgesproken overlegstructuren (of communicatieplan) niet gevolgd worden of niet passend zijn. Of als medewerkers die invloed hebben op het energiegebruik niet op de hoogte zijn van hun mogelijkheden dit te beïnvloeden.
- 3C Minimaal moet extern gecommuniceerd worden met de stakeholders die ook in de stakeholderanalyse zijn opgenomen zoals:
- leveranciers, waaronder Koelhuis BV in verband met het uitbestede proces over hun energiebeheersing;
 - transporteurs bijvoorbeeld over beladingsgraad, brandstofverbruik en de efficiency van de planning;
 - overheden zoals omgevingsdienst en RVO over de realisatie van het EEP;
 - klanten die informatie willen over CO₂-emissie;
 - energieleveranciers over inkoop en afkomst van duurzame energie.
- 3D Een tekortkoming wordt bijvoorbeeld geschreven indien:
- het eigen communicatieplan niet gevolgd wordt;
 - de organisatie niet in compliance is met wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als cijfers niet tijdig worden aangeleverd;
 - als de cijfers die gerapporteerd of gecommuniceerd worden niet betrouwbaar zijn.
- 3E Chemirico kan bijvoorbeeld zorgen voor een (intern) gevalideerd meet- en monitoringsprogramma, gekalibreerde meters, eventueel extern laten valideren van de CO₂-footprint (niet wettelijk verplicht), controle van het proces van verwerken (omrekenfactoren, berekeningen) van de cijfers.
- 3F Ja, als energie een belangrijk milieuaspect is, zal er een steekproef worden uitgevoerd. Hierbij kan worden gekeken naar:
- controle meterstanden;
 - controle facturen energiebedrijf;
 - controle berekeningen;
 - controle handhavinginformatie met betrekking tot energieverbruik voor zover aanwezig.

Case 4 Levenscyclusperspectief

4

TOELICHTING CASE 4

ISO 14001:2015 vereist in 8.1 a) dat een organisatie in overeenstemming met een levenscyclusperspectief passend bij de situatie beheersmaatregelen vaststelt om te bewerkstelligen dat in het ontwerp- en ontwikkelproces voor het product of de dienst haar milieueis(en) wordt (worden) meegenomen, met overweging van elke fase van hun levenscyclus.

Chemirico levert producten aan zowel de voedingsmiddelen als farmaceutische industrie en heeft een eigen researchlaboratorium dat ook meewerkt aan de ontwikkeling van producten. Voor de KAM-manager van Chemirico is het niet geheel duidelijk hoe invulling moet worden gegeven aan deze eis uit de norm. Het gaat onder meer om de volgende vragen.

4

VRAGEN CASE 4

- 4A Waar begint de levenscyclusbenadering voor de producten die Chemirico levert? Tot hoever moet bijvoorbeeld voor de ingekochte grondstoffen inzicht zijn in de milieuaspecten en moeten milieueisen worden geformuleerd?
- 4B Wat zouden passende milieueisen kunnen zijn bij het inkopen van grondstoffen en transportdiensten?
- 4C Wanneer het gaat om de producten die Chemirico levert vraagt de KAM-manager zich af waar de levenscyclus eindigt. Wanneer het bijvoorbeeld gaat om de voedingsmiddelen, tot hoever moet Chemirico inzicht hebben/nagedacht hebben over de wijze waarop de producten worden gebruikt in de voedingsmiddelen die afnemers maken? Moet er ook nog inzicht zijn in het uiteindelijke gebruik door de consument en de 'afvalfase' waarbij producten uiteindelijk in het riool komen?
- 4D Wanneer het gaat over de aansturing van het researchlaboratorium, wat kunnen nu vanuit het levenscyclusperspectief 'milieueisen' zijn voor de ontwerpfase van producten?
- 4E De KAM-manager geeft aan dat zij overwogen hebben om met afnemers te communiceren over de mogelijke milieueffecten van de geleverde producten na verwerking in voedingsmiddelen en farmaproducten. De conclusie was dat zij het niet nodig vinden aangezien zij een halffabricaat leveren en de partijen waaraan geleverd wordt voldoende kennis in huis hebben. Is dit akkoord? (geef toelichting waarom wel/niet)

- 4A De levenscyclus begint bij de ontwikkeling van de producten. Bij de ontwikkeling maak je de keuze hoe het product gemaakt zal worden en welke grondstoffen hierbij gebruikt zullen worden. Van de gebruikte of ingekochte grondstoffen moet inzicht zijn in de wijze van productie en het transport. Bij transport gaat het om zowel de wijze van transport als de afstand. Dit geldt tot de invloedssfeer van de organisatie. Van stoffen/producten waar je als kleine speler geen invloed op hebt, hoeft dit niet. Transport (en de plaats waar het vandaan moet komen) is een aspect waar je al redelijk snel invloed op kunt uitoefenen.
- 4B Transport: eisen kunnen gesteld worden aan materieel, route, opleiding chauffeur, brandstofbeleid. Grondstoffen: eisen betreffende oorsprong, lokale grondstoffen, milieu- of duurzaamheidsbeleid of certificaat van producent,
- 4C Levenscyclus loopt van de gebruikte grondstoffen, verpakkingen tot en met de 'afvalfase'. R&D heeft hierin een belangrijke rol om te bepalen hoe het product gebruikt wordt en wat hier de consequenties van zijn. Afbreekbaarheid en aquatoxiciteit in de afvalfase kan een item zijn dat van belang is.
- 4D In de ontwerpfase wordt door R&D naar alle stappen van de levenscyclus gekeken en de mogelijke milieueffecten en verbetermogelijkheden. Dit betreft dus zowel grondstoffen, waterverbruik tijdens productie, het terugdringen van de hoeveelheid ammoniak, voldoen aan wettelijke eisen zoals Reach-verplichtingen maar ook afvalstoffen tijdens productie en gebruik en transport van gereed product.
- 4E Verwacht wordt dat er ten minste contact met de klant is geweest over de behoeften en verwachtingen van de klant. Dit zou ook in de contextanalyse moeten zijn vastgelegd. Je verwacht dat de communicatie in ieder geval zal gaan over relevante wetgeving (Reach-producten?) en grondstoffen die gebruikt worden (het gaat om een product voor de voedingsmiddelenindustrie).

Bedrijfsbeschrijving Chemirico

De casevragen hebben betrekking op het fictieve chemisch bedrijf Chemirico. Onderstaand wordt het bedrijf beschreven en zijn documenten uit het milieumanagementsysteem uitgewerkt. Bij het opstellen van de beschrijving en documenten is gebruikgemaakt van informatie van ISO 14001-gecertificeerde bedrijven.

Chemirico is een producent van grondstoffen (onder andere zuren en zouten) voor de levensmiddelen en farmaceutische industrie. Een zout is een chemische verbinding die ontstaat als een zuur en een base gemengd worden.

Naast energie zijn de belangrijkste grondstoffen die Chemirico inkoopt (wat betreft omvang en/of milieurelevantie):

- azijnzuur (600 m³ in 3 bovengrondse tanks);
- propionzuur 300 m³;
- natronloog bovengrondse tank 180 m³;
- kaliloog bovengrondse tank 190 m³;
- waterverbruik 300.000 m³ per jaar (290.000 m³ grondwater als grondstof en proceskoeling), het overige is leidingwater ten behoeve van sanitaire doeleinden;
- zinkoxide (100 ton zakgoed opslag in loods);
- ammoniak (bovengrondse tank 6 m³).

Van de 290.000 m³ grondwater welke voor procesdoeleinden wordt ingezet wordt 90.000 m³ via de schoorsteen (t.g.v. droogprocessen) als waterdamp geëmitteerd en 200.000 m³ als afvalwater op de riolering geloosd. De grondwateronttrekking met bijbehorende lozingen blijkt al enkele decennia plaats te vinden. Het bedrijf beschikt echter wel over de vereiste Waterwetvergunning (voorheen Grondwaterwet). Chemirico heeft nog geen onderzoeken ter beperking van haar waterverbruik uitgevoerd.

Zowel de gebruikte grondstoffen als de geproduceerde zouten moeten als bodembedreigend worden beschouwd.

Vanwege de aanwezigheid van de ammoniaktank is Chemirico een bedrijf met externe veiligheidsrisico's. Ammoniak wordt gebruikt voor de productie van een specifiek zout. Vanwege de externe veiligheidsrisico's van ammoniak loopt er een onderzoek op de afdeling R&D naar de vervanging van deze grondstof.

In het bedrijf wordt voornamelijk energie verbruikt door de productieactiviteiten en de daaraan verwante processen. Slechts een klein aandeel wordt verbruikt in de gebouwinstallaties voor verlichting, verwarming, koeling en het gebruik van kantoorapparatuur en andere technische hulpmiddelen.

Chemirico heeft een eigen researchlaboratorium. Hier worden nieuwe grondstoffen ontwikkeld, worden de recepten gemaakt voor het productieproces en wordt de productiewijze bepaald. Het research-lab heeft daarmee een grote invloed op de milieuaspecten van de organisatie en heeft invloed op de milieuaspecten in de keten.

Een deel van de klanten van Chemirico in de voedingsmiddelenindustrie heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan en levert ook producten met een biologisch keurmerk. Deze klanten willen ook informatie van Chemirico over het duurzaamheidsbeleid en de wijze waarop wordt gewerkt aan de reductie van CO₂-emissies.

Een deel van de geproduceerde stoffen, moet koel worden bewaard. Aangezien Chemirico hiervoor geen opslagcapaciteit heeft, worden deze producten bij een externe leverancier, Koelhuis BV opgeslagen. Bij Koelhuis BV heeft Chemirico een opslagcapaciteit van maximaal 600 ton product. Chemirico behoort hiermee tot een van de grootste klanten van Koelhuis BV. Het leveren aan eindgebruikers, gebeurt rechtstreeks vanuit Koelhuis BV.

Chemirico maakt gebruik van externe transporteurs. Een aantal van deze transporteurs is in staat om gekoeld transport te verzorgen.

Het jaarlijks energieverbruik van Chemirico bedraagt:

- elektriciteit 16.000.000 kWh;
- gas 11.000.000 m³.

Het jaarlijks energieverbruik van Koelhuis BV bedraagt:

- elektriciteit 3.000.000 kWh;
- gas 50.000 300 m³.

Chemirico is ISO 14001-gecertificeerd, u bezoekt het bedrijf voor een herbeoordelingsaudit waarbij getoetst wordt tegen de ISO 14001:2015. Op het certificaat staat als scope van het milieumanagementsysteem 'Het ontwikkelen, produceren en leveren van grondstoffen (in het bijzonder zuren en zouten) voor levensmiddelen en farmaproducten'. Tijdens de audit komen de relevante milieuaspecten waaronder het forse energieverbruik van het bedrijf aan de orde. De QHSE-manager vertelt u over de deelname aan de MJA3 (derde ronde meerjarenafspraken energie) en het door RVO.nl goedgekeurde EEP (Energie Efficiency Plan) voor 2017-2020. In het EEP is vastgelegd wanneer welke maatregelen worden uitgevoerd. Daarnaast geeft hij een toelichting op de proces-geïntegreerde maatregelen die het bedrijf voornemens is te gaan treffen en waarmee een forse besparing zal worden gerealiseerd. Voor wat betreft het onderwerp energiebesparing lijkt alles dik in orde. Zeker het door RVO.NL goedgekeurde EEP geeft u vertrouwen in de aanpak en u besluit het onderwerp verder te laten rusten.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.

Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001 en OHSAS 18001/ISO 45001.

Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en arbowet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving.

Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 10 april 2018